

SESSIÓ 2. GARANTIA D'INGRESSOS MÍNIMS

Tema: Garantia d'ingressos mínims

Aspectes clau:

- Públic/privat
- Contraprestacions (copagament, tasques en benefici de la comunitat, ...)
- Revisió dels drets bàsics

Materials bàsics

AGUILAR, MANUEL

Líneas generales. Propuesta sistema de Renta Básica en España
S'adjunta com annex 1

ARCARONS, J., RAVENTOS, D., TORRENS, L.

Una propuesta de financiación de una renta básica universal en plena crisis económica. Para garantizar la existencia material de toda la población
<http://www.sinpermiso.info/textos/index.php?id=6119>

BERBEL, S. i PORTA, C.

Mujeres, libertad y derecho a la existencia
<http://rendagarantidaciudadana.net/images/ley.pdf>

CCOO

Propuesta de un sistema de Rentas Mínimas Garantizadas en España
[http://www.ccoo.es/comunes/recursos/1/1699830-Propuesta de CCOO sobre rentas minimas.pdf](http://www.ccoo.es/comunes/recursos/1/1699830-Propuesta_de_CCOO_sobre_rentas_minimas.pdf)

ECAS

Informe per a la millora del Programa de Rendes Mínims d'Inserció i la creació de nous recursos contra la pobres i l'exclusió social.
<http://acciosocial.org/wp-content/uploads/2011/09/informe-ECAS-sobre-RMI.pdf>

THE ECONOMY JOURNAL.COM

<http://www.theeconomyjournal.com/index.php>

VILÀ, A.

Políticas de garantía de ingresos. Legislación, tendencias, iniciativas y propuestas

Lloc i data: IGOP-Urrutia, 8.10.2013

Participants: Manuel Aguilar, Teresa Aragonés, Bet Barberà, Sara Berbel, Quim Brugué, Enric Canet, Toni Comín, Marta Fité, Xavier Pelegrí, Emi Pallàs, Amparo Porcel, Òscar Rebollo, Joan Subirats, Toni Vilà, Lourdes Zanui.

Coordinació de la sessió: Sara Berbel

Introducció del tema: Toni Comín i Emi Pallàs.

1. INTRODUCCIÓ

Qüestions que es plantegen a l'entorn del tema (veure annex 2 i power point adjunt)

- Situació actual: increment del risc d'exclusió i de pobresa
 - o No existeix per a la població un nivell mínim d'ingressos, s'incrementa l'atur de llarga durada i la pobresa severa.
- Què es fa?:
 - o No s'incrementen les partides pressupostaries per atendre aquestes situacions, al contrari es redueixen els recursos, e tots els àmbits: RMI, prestacions per atendre les situacions de dependència, etc.
- De quina manera es poden organitzar els diferents tipus de rendes existents?
 - o Antecedents:
 - Pre-crisi: reforma de la renda mínima (regulació per Llei)
 - Crisi: contenció de la renda mínima (era la darrera xarxa protectora)
 - Contrareforma: reducció i supressió del dret subjectiu
 - ILP per la Renda garantida de ciutadania: Estatut d'Autonomia (concepte indeterminat)
 - o Condicionants
 - Llindar mínim de renda
 - Altres tipus: acceptar pla inserció, no rebutjar ofertes d'ocupació, etc.
 - o Tipus:
 - Prestació d'atur: només condicionats d'haver treballat i cotitzat un temps determinat
 - La PIRMI té doble condicionants (renda i pla treball)
 - Les altres prestacions assistencials estatals també: hi ha un excés i dispersió de prestacions insuficients i temporals)
 - La renda garantida de ciutadania: no superar el llindar d'ingressos (referència IRSC) i acceptar una feina (SOC).

Vindria ser una RMI reforçada, la segona condició la relaciona amb el treball, és real?

En general aquestes prestacions estan basades encara en el treball i la inserció, a partir de la lògica de la sanció (que sovint no es fan efectives). Les quantitats son baixes: trampa de la pobresa

- La renda bàsica: cap condicionant.
 - És inèdita o cal tenir en compte experiències d'Alaska, Brasil, etc.
 - Viabilitat: política i financera (s'estabilitza?)
 - Caldria passar de la RMI a la RB paulatinament
- Possibles objectius:
 - Mínim: recuperar la RMI de la Llei 10/1977 (dret subjectiu, durada, etc.)
 - Canviar la lògica de la sanció per una altra basada en els incentius (p.e. ajuts complementaris)
 - Proposta del PSC: garantir la viabilitat política del RGC.
 - Doble dret: el pla d'inclusió coma dret
 - Retirada progressiva de la RMG: compatibilitat amb el treball; taxa de retirada progressiva (trencar dinàmica de pobresa).
- Etapes de la RMI
 - Etapa inicial:¹ creixement moderat
 - Crisi (tripartit): fort creixement (era la darrera xarxa)
 - Crisi (CiU): reducció (culpabilització) - canvi normativa
- Evolució. Aspectes a considerar:
 - Destinataris
 - Territoris
 - Atur
 - Tipus de llars dels beneficiaris
 - Perfils sociodemogràfics
 - Problemàtica social i laboral (perfil clàssic)
 - Altres problemàtiques (no socials)
- Anàlisi dels aspectes de la RMI
 - Condicions d'accés
 - Llindar de pobres (quantia de la prestació; no IRSC)
 - Relació amb el treball (capacitat de generar ocupació)

¹ Aquesta etapa és amplia i va culminar amb l'aprovació de la Llei 10/1997, de 3 de juliol, de la renda mínima d'inserció, durant l'etapa de CIU. En el preàmbul s'exposen totes les disposicions reglamentaries, acords amb els sindicats i resolucions del Parlament que la precediren.

- Mesures d'activació
 - És una condició o un dret?
- Quantia de les prestacions
 - Referència: IPREM, IRSC, SMI, etc.
- Límits de permanència
 - Temporal
 - Mentre dura la situació
- Finançament
 - Sostre de la despesa
 - Càlcul cost/benefici
- Renda garantida de ciutadania
 - Recupera el dret subjectiu
 - És una renda mínima reforçada
 - No condicionat al procés d'inserció
 - Referència a l'IRSC
 - Temps de residència 12 mesos
- Renda mínima global a nivell de l'Estat
 - Necessitat de replantejar el tema
 - Simplificar i compactar les prestacions actuals (estatal i autonòmiques)

2. QÜESTIONS TRACTADES AL DEBAT

A. Les RMI en un context de política general

- Aquestes qüestions s'inserten en el context general de les "retallades", es tracta d'una qüestió ideològica, que políticament vol ser centrista i respondre als interessos de les classes mitges, a la que les retallades del benestar afecten menys al seu electorat. Aquest tema no està tant clar, ja que si es possible que inicialment pogués ser així, actualment afecta també i de forma significativa a la classe mitja que es veu obligada a anar als serveis socials; ara segurament que no ho veuen tant bé.
- Parlem del sector més vulnerable de la societat i l'argumentació es basa en la pròpia de classe mitja que, des d'una òptica controladora i sancionadora (frau), es mostra contrària al "parasitisme".
- Una possible opció pot passar per sectoritzar la problemàtica, p.e. en la pobresa infantil (lògica de la **focalització**), tot i que va contra l'esperit de la RMI.

També es pot considerar que el fet actual de focalitzar el tema en la pobresa i malnutrició infantil sembla adreçat a evitar el tractament d'altres problemàtiques més generals. Algunes entitats del tercer sector també hi juguen.

El tema de separar la infància en situació de pobresa xoca amb la lògica de la prestació universal (ingrés garantit sense condicions). Podria ser una forma d'anar-hi pas a pas

- És, per tant, un debat ideològic, però també caldria que fos **possibilista**, ja que és difícil en el context actual mantenir la lògica de la partida oberta del dret subjectiu. Aspectes que es podrien incloure:
 - o Simplificar processos i compactar prestacions (la situació actual sembla inviable a mig termini).
 - o Es podria parlar i acceptar la focalització de casos extrems.
 - o Considerar el futur del treball (inestable, precari i autònom) i anar cap a altre models, com la societat participativa dels holandesos.

Tanmateix, actualment sembla que amb la crisi res és possible, la crisi ho justifica tot.

- Per analitzar la viabilitat política cal un plantejament global de rendes mínimes i de polítiques fiscals. Des de Catalunya cal tenir en compte que si s'obre l'aixeta d'aquests prestacions autonòmiques i l'Estat revisa a la baixa les prestacions i subsidis actuals es pot disparar la despesa, sense fons específics per a fer-hi front. S'han de començar a pensar en el sistema fiscal, el treball a temps parcial, els salaris més baixos, les prestacions més compactades, etc.
- Sobre quan es podrà canviar les polítiques actuals depèn molt de les majories parlamentaries. Un objectiu polític de mínims podria ser recupera la PIRMI de la Llei del 2010.

B. Els professionals i la PIRMI

- Els "fets d'agost" (quan en plenes vacances es va pagar la PIRMI e n va pagar amb xec produint un gra enrenou i problemes als beneficiaris) també varen oferir una imatge d'un servei fraudulent i d'uns professionals que no serveixen per controlar-ho.
- Els fets d'agost varen ser un cop molt fort pels professionals dels serveis socials, ja que va suposar una falta de respecte als professionals, als que va deixar sense possibilitats d'informar als beneficiaris. Des de fora semblava que els serveis socials estaven en connivència amb el suposat "frau".
- El preu pels professionals d'aquesta situació deriva d'haver acceptat (implícitament) el rol de *decidir* qui entra. No obstant, la inserció i el frau són dos coses ben diferents: la Pirmi no és un trampolí per a la inserció, les possibilitats actualment són molt baixes degut a la situació de la conjuntura econòmica, i quan una persona està molt de temps en el programa es considera que no s'esforça prou, que enganya (frau), seguint la lògica de la *culpabilització*.

- La sensació actual dels professionals en els centres de serveis socials és no saber què fer per manca de criteris clars. Al principi de la PIRMI era un instrument de treball amb la persona i la família, es feia un seguiment del procés educatiu i es garantien uns ingressos mínims. Tanmateix, en els casos d'incompliment es produïen conflictes (ho amago?, ho denuncio?) que segurament al no resoldre's de forma clara s'ha tornat en contra i ha generat dificultats per controlar els beneficiaris. Sembla convenient separar el treball social tècnic de les tasques purament administratives, tot posant límits i complir-los.

A Anglaterra aquest tipus de prestacions no es gestionaven des de serveis socials i ara es volen transferir als ajuntaments. Aquest projecte ha generat un debat entre els professionals que consideren que al final acabaran gestionat-ho els treballadors socials i pensen que això podria ser el fi de la professió.

Una de les postures exposades, considera que els professionals dels serveis socials bàsics haurien de perdre la funció de tramitar i de controlar i dedicar-se a les seves funcions d'acompanyament, d'inserció, etc. Els controls laborals els ha de fer des de la inspecció de treball, als que els hi correspon.

C. Qüestions actuals entorn de la RMI

- Funcions. Amb la crisi la PIRMI es va convertir en un calaix de sastre per atendre tots els casos en situació de necessitat, se'n deien "*casos pirmi*", l'objectiu inicial d'inserció sociolaboral es va perdre, ja que calia atendre a persones insertables i no; tanmateix, l'ampliació de perfils es va originar principalment de l'increment de situacions de persones en situació d'atur sense problemàtiques socials afegides. Es discuteix si era positiu o convenient l'ampliació de funcions d'aquesta prestació per atendre els casos de necessitat i pobresa. Sembla que no massa ja que va introduir molta confusió.
- Perfils. El perfil PIRMI respon a situacions molts diverses, amb col·lectius amb moltes dificultats d'integració, p.e. els malalts mentals que precisen treball protegit o els col·lectius gitanos, etc. En canvi la integració laboral ha funcionat força bé en alguns perfils i en d'altres no.
- Formació i capacitació. La formació instrumental no es adequada o suficient pel accedir al treball, ja que també cal treballar les competències personals. És necessari considerar la personalització de les situacions.
- Programes. Un dels debats actuals es si cal diversificar els programes segons les situacions. És considera que no és oportú fer-ho d'entrada, sinó que un cop a dins s'ha de veure quin és el problema i llavors trobar la manera de diversificar els camins.

- Durada. Sobre la durada dels programes, es considera que malgrat el què es diu els estudis mostren com la majoria de perceptors de la PIRMI no estan molt de temps en el programa, segons la darrera avaluació realitzada que sembla que és del 2008. També arriben a aquesta conclusió altres estudis realitzats en altres territoris de l'Estat.
- Activació. Pel que fa a l'*activació* hi havia gent que no s'activaria mai, ara hi ha persones que ja estan activades però que no troben feina. Entremig hi ha poca població. La qüestió és si no hi hagués sostre, es dispararia brutalment?, quins seria el pressupost necessari 1 o 1,5 del pressupost de la Generalitat?. Cal analitzar el problema a partir de les dimensions reals, tenint en compte que en l'època de més expedients la despesa era de 170 milions d'euros.

Potser caldria parlar, a més d'ingressos mínims, d' "impostos mínims obligatoris" i fer una campanya potent contra el frau fiscal i que la inspecció d'hisenda perseguís aquest delictes com li correspon. Caldria situar en primera línia el debat sobre la redistribució de la renda i també del repartiment del treball.

- Diferents nivells del debat. Primer caldria debatre sobre la inserció (activació i gestió) per analitzar el què ha passat en els darrers anys. Una línia podria ser analitzar la política social francesa a partir de l'any 1987, sobre com es lliga renda mínima i inserció, ja que són dos temes diferents. El debat sobre si la inserció era o no amb contrapartida o, si era un doble dret, l'Assemblea Nacional ho va resoldre en el segon sentit.

Les rendes mínimes espanyoles majoritàriament s'interpreten des de la lògica de la contrapartida com a filtre i controlador de la demanda (p.e. la C.A, de Madrid donava de baixa als beneficiaris per "compliment" dels objectius).

- Reestructuració de les mesures. S'hauria de fer una reorganització de les múltiples mesures (PNC, PIRMI, subsidis, prestacions assistencials, etc.) amb diferents objectius, descoordinades, procedents de diferents administracions i fons de finançament.

C. Propera sessió

Data: 20 de novembre de 2013

Lloc: IGOP - Urrutia

Tema: Infància

Coordinació: Enric Canet

Annex 1.

Líneas generales. Propuesta sistema de Renta Básica en España

Manuel Aguilar

Algunas ideas

1. Un contexto de desempleo elevado a medio y/o largo plazo hace imperioso garantizar la cobertura de algunas necesidades básicas por medio de la acción pública a un sector importante de la población. La perspectiva de una contención y reducción de salarios, y la extensión de empleos con remuneración muy baja (sean de forma "ilegal" en la economía sumergida, sean en su caso en su forma "legalizada" de minijobs) hace que la población a la que la acción pública debe ofrecer tal garantía vaya mucho más allá de la población "excluida" o "marginal" e incluya a franjas importantes de población "trabajadora".

2. Aunque exceda el objeto de estas notas, tal acción pública no sólo tiene su justificación en razones de solidaridad hacia la parte de la población más perjudicada por la crisis, sino también en la necesidad de introducir correcciones en la distribución de la renta general que deberían contribuir a deshacer los nudos corredizos que hoy bloquean la propia dinámica de la economía. Deben ser una forma de detraer recursos de manos sobradas de los mismos que los usan para inversiones especulativas y pasarlos a manos que permitan transformarlos en consumo y demanda para la economía "real". Este aspecto tiene también una dimensión de redistribución "europea", sobre la que volveré al final.

3. El modelo actual de rentas mínimas de inserción (con la clara y única excepción del País Vasco) está agotado y no está en condiciones de responder a las necesidades actuales. Lo está por dos razones fundamentales.

En primer lugar, y con independencia (relativa) de lo que digan sus normas, están concebidas en la práctica como una prestación discrecional condicionada, dirigida a una población "etiquetable" como excluida, y a la que se puede tratar de acuerdo con una lógica tutelar y no de derechos. Cuando no es así de forma explícita, lo es en la gestión práctica.

En segundo lugar, y en coherencia con su orientación hacia una población calificada como marginal, no abordan ni resuelven los problemas de su relación con el empleo de los perceptores. La lógica de una prestación de la que se descuenta cualquier ingreso que se obtenga tiene un efecto de penalización del empleo (o de su declaración) que no preocupaba en exceso cuando se trataba de una población escasamente empleable en su mayoría, y a la que en todo caso se podía "disciplinar" por medio de la suspensión discrecional de la prestación.

La excepción en ambas cuestiones es el País Vasco.

4. Cuestión distinta es si, por razones de oportunidad política, conviene abordar la cuestión como un "borrón y cuenta nueva" o como una "evolución natural basada en la experiencia acumulada". En esa cuestión no entro. Pero sea como sea, el dispositivo necesita de una "superación". Pero es igualmente importante sacar a las rentas mínimas de su lógica de "una prestación más de los servicios sociales", que la condena a la discrecionalidad y a su funcionamiento en un espacio cerrado.

5. También en el ámbito de la oportunidad política y los asideros políticos habría que recordar:

a) la disposición adicional 21 de la Ley 27/2011 que prevé un estudio sobre delimitación de umbrales de pobreza, reordenación de las políticas orientadas a su erradicación y reordenación integral de las prestaciones no contributivas. Aunque parezca de hace un siglo, está en vigor.

b) Las sucesivas evaluaciones del programa nacional de reformas insisten en la necesidad de hacer frente a la pobreza, en especial la infantil.

c) Habría que recordar que las reformas alemanas de los 2000 y, en concreto, la reforma Hartz IV supusieron la integración del nivel asistencial de protección por desempleo y las rentas mínimas. Fue la compensación de los efectos de los minijobs. Aquí tenemos de hecho los minijobs en la economía sumergida y parte de la legal, sin la compensación correspondiente.

d) Al salir del espacio limitado de la "exclusión", es clave tratar las prestaciones no contributivas/asistenciales en su conjunto, y en conexión con el sistema fiscal.

6. La cuestión de la extensión y la garantía del apoyo material, y su encaje no penalizador en relación con el empleo obligan a plantear varias cuestiones: la de su garantía como derecho, la de su carácter tendencialmente individual y el de la compatibilidad con las rentas del trabajo.

7. No hay mucho que decir sobre este punto. Debe ser un derecho, con los requisitos de acceso objetivos que deba tener, con alguna obligación (como sucede con las prestaciones por desempleo). No una prestación discrecional. Es preferible una prestación más limitada como derecho que una más generosa pero que se otorga a según quién.

8. En relación con el carácter individual o familiar de las prestaciones y del cómputo de ingresos, el modelo actual se funda en la consideración de los ingresos globales de la unidad familiar (con diversas definiciones) y en una prestación "familiar" modulada en función del número de miembros, con una escala muy "plana" que infravalora los costes de los menores a cargo, penaliza la presencia de adultos adicionales y carga sobre el primer miembro un "sobrecoste" de la vivienda que en muchos casos, pero no todos, es real. Los dos factores decisivos en las economías de escala de los hogares son los costes de vivienda y los menores a cargo. Si por un momento los pudiésemos ignorar, prestaciones individuales para los adultos de cuantía igual no plantearían demasiados problemas. En la

actualidad sucede así con las PNC, que rebajan para cada adulto con derecho la prestación en un 15%, pero permiten prestaciones para cada individuo.

9. Para hacer frente a esta cuestión, creo que la mejor vía de solución es separar estas dos cuestiones (menores a cargo y vivienda) de la renta mínima.

a) La cuestión de los menores a cargo debería abordarse por medio de una prestación por hijo a cargo de cuantía suficiente, independiente y compatible con otras formas de ingreso de los adultos a cuyo cargo estén los menores (pensiones, prestaciones de desempleo, renta mínima, salarios). Podría hacerse mediante la extensión, unificación y aumento de cuantía de las prestaciones por hijo a cargo de la seguridad social (contributivas y no contributivas), dándoles un tratamiento no contributivo (financiado con impuestos, no con cotizaciones). Sería deseable darles carácter universal, independiente del nivel de renta, lo que evitaría dilemas de compatibilidad con el trabajo y costes de verificación. A la crítica fácil de cómo se puede pagar también a los ricos en la situación actual hay que responder que el tratamiento fiscal de los menores a cargo en el IRPF permite corregir esa distorsión, eliminando deducciones por hijos a cargo (compensadas para la mayoría por la prestación) y considerándolas renta imponible al menos a partir de un nivel de renta, lo que supondría la reducción neta de la prestación para los niveles de renta altos. Hoy las prestaciones por hijo a cargo no contributivas son de 291€/año y el mínimo personal por descendientes de 1800€/año para arriba, lo que se puede traducir en prestaciones fiscales regresivas de cuantía superior a la prestación no contributiva.

Debería dejarse claro que una prestación así no debe conllevar reducciones en servicios públicos de guardería que faciliten el acceso al empleo. Reducir o encarecer plazas de guardería está desincentivando el empleo hoy.

Además, este punto está claramente en línea con las exigencias de la Comisión Europea en sus documentos sobre el plan de estabilidad de 2012 y 2013, punto ignorado a diferencia de otros que se presentan como exigencias inapelables.

b) La cuestión de la vivienda es más compleja. En todo caso, hay que pensar que una de las pocas formas en las que la sociedad española puede soportar una devaluación interna como la que ha abordado es mediante la reducción de los costes de vivienda para los hogares de niveles bajos y medios. La opción más razonable sería, probablemente, ir a la creación de un parque de vivienda pública en alquiler de volumen importante que la extendiera a sectores sociales mucho más amplios que los actuales. Dicho parque podría constituirse a partir de inversiones en vivienda nueva, pero también de la compra a precio razonable de vivienda en manos de entidades financieras necesitadas de "rescate" (como ya hace el SAREB) pero priorizando la de utilidad social en las ciudades, o mediante la compra de las hipotecas con morosidad a los bancos y la renegociación con los compradores morosos. Probablemente la salida de la crisis exigirá una población ocupada más móvil y menos necesitada de efectuar una enorme inversión en vivienda en propiedad. Esta cuestión debe ser tratada evidentemente con especialistas del ramo, pero debería en lo posible, sacarse del ámbito de la renta mínima (o de las prestaciones por desempleo).

10. Resolver estas dos cuestiones permitiría dar un tratamiento mucho más individual (para los individuos adultos) a la prestación, cosa que actualmente sucede en algunos casos con los subsidios por desempleo (hay situaciones de un adulto cobrando la prestación contributiva y el cónyuge el subsidio). Además, ir hacia una universalidad aunque sea parcial (para los menores por ahora) permitiría enlazar esta cuestión con un necesario debate sobre la ciudadanía social europea. Uno de los mecanismos de tal ciudadanía europea podría ser una prestación universal (eso que llaman "renta básica") financiada por el conjunto de Europa para todos los europeos con un nivel mínimo, sin perjuicio de las políticas nacionales/regionales de garantía de ingresos contributivos. Una Europa dotada de instrumentos fiscales federales podría asegurar un mínimo incondicional que, por serlo, no sería desincentivador del trabajo y la iniciativa de los ciudadanos. Plantear una prestación así inicialmente para los menores podría ser más viable. No se trata de supeditar el desarrollo actual en España a esa propuesta, pero sí empezar a pensar nuestro sistema de mínimos de forma que pudiera en un futuro encajar en esa lógica.

Annex 2

1. Per què necessitem una renda bàsica?

Ens trobem davant d'un context socioeconòmic gravíssim:

L'estat espanyol és el **segon país de la zona euro** amb persones en **risc d'exclusió social o de pobresa**, tan sols superat per Grècia. La Comissió Europea considera que aquest tipus de situació es dona en tres casos:

1. quan no s'arriba a un nivell mínim d'ingressos malgrat haver rebut totes les transferències de l'Estat (subvencions o ajuts),
2. quan l'atur de llarga durada es converteix en estructural en gran part dels membres de la família i
3. quan existeix un risc de privació material severa (per exemple, no poder pagar les factures o no poder mantenir la calefacció de la llar).

Taxa d'atur a Catalunya: Març 2013 (Total) 24,53

Catalunya no és una excepció en aquesta anàlisi. Al nostre país, més d'una quarta part de la població està en la pobresa, i va avançant. A més, el risc de pobresa (o situació de pobresa) té més incidència entre dones (43,5) que entre homes (39,8) i molt especialment quan les dones tenen més de 65 anys, etapa en que augmenta molt significativament. A més de les dones grans, el següent col·lectiu amb més risc de pobresa i vulnerabilitat és el de les dones que encapçalen famílies monoparentals amb fills i filles al seu càrrec o altres persones dependents, que suposen un 48% del total. (De totes les famílies monoparentals, només un 15% estan encapçalades per homes.)

Davant d'aquest panorama, el govern català va destinar al 2012 un 27% menys de recursos a la RMI que al 2011. Una vegada més, **les retallades més fortes es fan a les persones amb menys recursos.**

- Avui hi ha 161.213 persones dependents ateses a Catalunya, però **n'han sortit més de 5000 de les que tenien dret a prestació i més de 2000 que tenien prestació i ja no en tenen.**

- Més de 7000 esperant a ser valorades
- Més de 27.000 esperant
- Més de 34.000 en llista d'espera

Hi ha qui diu que això és inevitable, la pobresa ha existit sempre. Però el fet que les coses hagin existit sempre no vol dir que no es puguin canviar,

L'exclusió social no és un procés inevitable sinó que és el resultat de determinades polítiques que condueixen a un procés de segregació social de la qual en són víctimes algunes persones i grups socials, no d'altres. És molt important tenir-ho clar. Es tracta d'un fenomen inherent al sistema econòmic i social del capitalisme que va més enllà del concepte clàssic de pobresa ja que les desigualtats que generen l'exclusió s'alimenten unes a les altres, no són només per falta de recursos, com es pot comprovar en l'estreta relació entre la precarietat laboral o l'atur i la dificultat a l'accés a l'habitatge, i viceversa, per posar un exemple (Subirats, 2004).

Les desigualtats generades per aquesta segregació social s'originen, bàsicament, per una distribució desigual del treball i dels recursos econòmics, a partir de la redistribució que fan els governs al recaptar els impostos i dedicar-los a prestacions socials i serveis públics. En aquest context, les polítiques de rendes que estem defensant no poden per si mateixes produir una igualació significativa dels recursos, però ajuden sens dubte al benestar de la població general i a la reducció de les desigualtats.

Sara Berbel